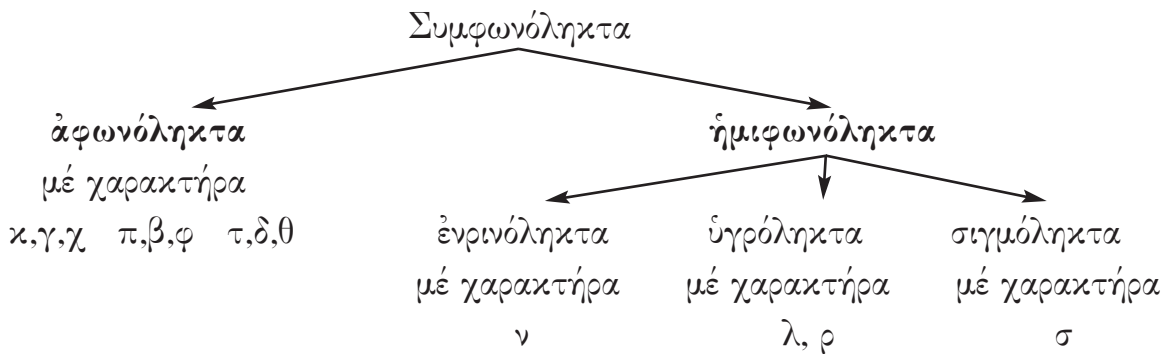

ΣΥΜΦΩΝΟΛΗΚΤΑ Γ' ΚΛΙΣΕΩΣ

(συνέχεια)

Γιά διευκόλυνσή μας υπενθυμίζουμε τήν διαίρεση τῶν συμφωνολήκτων

Ἐνρινόληκτα
διακρίνονται σέ

- α) Μονόθεμα: καταληκτικά σέ -ις γνκ. -ῖνος (ἄκτις, ἄκτινος, δελφίς, δελφῖνος κ.ἄ.)
καί ἀκατάληκτα σέ -αν, -ᾶνος (ὁ παιᾶν, τοῦ παιᾶνος, ὁ πελεκᾶν, τοῦ πελεκᾶνος,
ὁ Ἀκαρνᾶν, τοῦ Ἀκαρνᾶνος, ὁ Πάν, τοῦ Πανός κ.ἄ.).
- σέ -ην, -ηνος (ὁ Ἑλλην, τοῦ Ἑλληνος, ὁ μήν, τοῦ μηνός κ.ἄ.)
σέ -ων, -ῶνος (ὁ χιτών, τοῦ χιτῶνος, ὁ λειμών, τοῦ λειμῶνος, ὁ
ἀγών, τοῦ ἀγῶνος, ὁ ξενών, τοῦ ξενῶνος κ.ἄ.).

β) Διπλόθεμα: ἀκατάληκτα

- σέ -ην γνκ. -ενος (ὁ λιμήν, τοῦ λιμένος, ὁ ποιμήν, τοῦ ποιμένος
κ.ἄ.)
καί σέ -ων γνκ. -ονος (ὁ ἡγεμών, τοῦ ἡγεμόνος, ὁ γείτων, τοῦ γεί-
τονος, ἡ εἰκών, τῆς εἰκόνος κ.ἄ.)

Παραδείγματα

1. Χαῖρε ἀκτίς νοητοῦ ἡλίου (ἡ ἀκτίς, τῆς ἀκτῖνος)
2. Τούς τρεῖς μεγίστους φωστῆρας... τοὺς τήν οἰκουμένην ἀκτῖσι δογμάτων...
3. Ὁμοιώθην πελεκᾶνι ἐρημικῶ (ὁ πελεκᾶν, τοῦ πελεκᾶνος)
4. Ἐν δεινοῖς καί πολλοῖς ἀγῶσιν οἱ Ἀθηναῖοι αἴτιοι πολλῶν ἀγαθῶν ἐγένοντο τοῖς Ἑλλήσι (ὁ
ἀγών, τοῦ ἀγῶνος, ὁ Ἑλλην, τοῦ Ἑλληνος)
5. Ἐν δέ τῷ ἕκτῳ μηνί ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριήλ... (ὁ μήν, τοῦ μηνός)

Παραδείγματα κλίσεως ἐνρινολήκτων

Μονόθεμα

ΕΝΙΚΟΣ					ΑΡΙΘΜΟΣ			
Όν.	ή	ἀκτίς	ὁ	πελεκάν	ὁ	Ἕλλην	ὁ	ἀγών
Γεν.	τῆς	ἀκτῖν-ος	τοῦ	πελεκᾶν-ος	τοῦ	Ἕλλην-ος	τοῦ	ἀγῶν-ος
Δοτ.	τῇ	ἀκτῖν-ι	τῷ	πελεκᾶν-ι	τῷ	Ἕλλην-ι	τῷ	ἀγῶν-ι
Αἰτ.	τήν	ἀκτῖν-α	τόν	πελεκᾶν-α	τόν	Ἕλλην-α	τόν	ἀγῶν-α
Κλ.	ῶ	ἀκτίς	ῶ	πελεκάν	ῶ	Ἕλλην	ῶ	ἀγών

ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ					ΑΡΙΘΜΟΣ			
Όν.	αἱ	ἀκτῖν-ες	οἱ	πελεκᾶν-ες	οἱ	Ἕλλην-ες	οἱ	ἀγῶν-ες
Γεν.	τῶν	ἀκτῖν-ων	τῶν	πελεκᾶν-ων	τῶν	Ἕλλήν-ων	τῶν	ἀγῶν-ων
Δοτ.	ταῖς	ἀκτῖ-σι(ν)	τοῖς	πελεκᾶ-σι(ν)	τοῖς	Ἕλλη-σι(ν)	τοῖς	ἀγῶ-σι(ν)
Αἰτ.	τάς	ἀκτῖν-ας	τούς	πελεκᾶν-ας	τούς	Ἕλλην-ας	τούς	ἀγῶν-ας
Κλ.	ῶ	ἀκτῖν-ες	ῶ	πελεκᾶν-ες	ῶ	Ἕλλην-ες	ῶ	ἀγῶν-ες

Παρατηρήσεις

□ Τό ὄνομα ἀκτίς προῆλθε ἀπό τό θέμα ἀκτιν- καί κατάληξη -ς· τό ν πρίν ἀπό τό ς ἀποβάλλεται.

□ Οἱ τύποι ἀκτῖσι, Ἕλλησι, πελεκᾶσι, ἀγῶσι προῆλθαν ἀπό ἀρχικούς τύπους ἀκτῖν-σι, Ἕλλην-σι, πελεκᾶν-σι, ἀγῶν-σι καί τό ν πρό τοῦ σ κανονικά ἀποβάλλεται ἢ μέ ἀντέκταση ἢ χωρίς ἀντέκταση, ὅπως ἔχουμε ἀναφέρει σέ προηγούμενα μαθήματα.

□ Τά φωνήεντα ι καί α πρίν ἀπό τόν χαρακτήρα ν τῶν ὀνομάτων σέ -ις -ινος καί -αν -ανος εἶναι μακρόχρονα καί γι' αὐτό παίρνουν περισπωμένη π.χ. Σαλαμίς, Σαλαμίνος, Ἐλευσίς, Ἐλευσῖνος, παιάν, παιᾶνος.

□ Τήν κλητική ἐνικοῦ τήν σχηματίζουν ὅμοια μέ τήν ὀνομαστική.

